

PLAN N

PROF. MATTHIAS STORME

Het staat iedereen vrij te dromen van een onafhankelijk Vlaanderen of van een Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. Zoals koning Willem I het ooit uitdrukte: 'Die vereniging was de mooiste droom die ik ooit gedroomd heb. Een droom dus.' Geen werkelijkheid. We moeten de realiteit onder ogen durven zien. Als het ooit zover komt, moeten we dergelijke projecten nuchter bekijken en inschatten welke hindernissen ons te wachten staan. En die zijn niet gering. Op Belgisch en op EU-niveau hoeven we niet op geschenken te rekenen. De tegenstand zou verpletterend zijn en we zouden snel geïsoleerd geraken. Maar er is een uitweg.

De uitweg

Als wij het in Vlaanderen over Nederland hebben, dan denken we meestal aan het land dat zich uitstrekt van Groningen tot Breda en van Zeeland tot Maastricht. De Duitsers noemen het 'Die Niederlande', waarbij wij Vlamingen ons wat verongelijkt voelen, maar moeten toegeven dat het dicht bij de waarheid is. De officiële benaming is immers het Koninkrijk der Nederlanden, met de nadruk op de meervoudsvorm. En dat biedt perspectieven. Ik noem het plan N, waarmee we de voorspelbare tegenwerking vanuit rest-België en de Europese Unie kunnen neutraliseren en vermijden dat een on-

afhankelijk Vlaanderen een geïsoleerde, niet-erkende staat zou worden. Met als bijkomend pluspunt dat we zonder al te veel autonomie op te geven de band met Nederland aanhalen.

Hoe gaan we concreet te werk? Het Koninkrijk der Nederlanden omvat vier landen: naast het Nederland zoals wij dat kennen, zijn er ook Aruba, Curaçao en Sint-Maarten. Daarnaast zijn er nog enkele Antilliaanse eilanden die een speciaal statuut als bijzondere gemeente van Nederland hebben, maar geen apart land zijn in dat koninkrijk. De drie eerstgenoemde landen maken wel deel uit van het Koninkrijk der Nederlanden, maar niet van Nederland. Het klinkt allemaal ingewikkeld, maar zo uniek is zo'n onderscheid ook weer niet. Ook Frankrijk kent zo'n ongelijksoortigheid. Met vijf overzeese departementen, waarvan er twee, Martinique en Réunion, volwaardig deel uitmaken van Frankrijk en dus ook van de EU.

Gaan we dan de weg op van, zeg maar, Aruba en Réunion, zullen sommigen zich afvragen. Die vergelijking gaat niet op. Een Nederlandse confederatie als uitweg voor Vlaamse onafhankelijkheid? Denk maar niet dat Nederland zich geen rekenschap geeft van de meerwaarde en het schaalvoordeel dat een dergelijk scenario kan betekenen. Alleen al door onze economische waarde zullen we een ander gewicht in de schaal leggen. De Nederlanders zijn zich goed bewust van het grote schaalvoordeel dat hierdoor gerealiseerd kan worden. We leven in een Europa dat naar eenwording haakt. In dat te vormen Europa wonen 24 miljoen Nederlandssprekenden. Dan kom je duidelijk terecht in het peloton van de middelgrote landen. Nederland waant zich in gedachte maar al te graag bij die club en zal slechts schoorvoetend toegeven dat het daarvoor te licht weegt.

Gedroomd scenario

Een van de voordelen van dit scenario is dat Vlaanderen niet van de ene dag op de andere in een bestuurlijk keurslijf van een ander land wordt gepropt. Wat opnieuw tot wrevel en spanningen zou leiden.

Een aantal bevoegdheden zoals buitenlandse zaken en landsverdediging worden wel centraal door de confederale instellingen bepaald. Al het overige blijft op het niveau van de entiteiten van het koninkrijk. Op Vlaams niveau dus. Er zou wel een gemeenschappelijk nationaliteitsrecht zijn, waardoor de Antwerpse burgemeester Bart De Wever op zijn wenken wordt bediend en zo zijn wens zou zien uitkomen om Vlaanderen en Nederland te herenigen in een nieuw confederaal verband. Wat enorme perspectieven biedt om tal van samenwerkingsverbanden tot stand te brengen. Bij wijze van voorbeeld en zoals elders uitvoerig te berde gebracht in dit boek, sloegen de havens van Gent en Terneuzen onlangs de handen in elkaar. Deel uitmaken van een confederatie kan alleen maar voordelen meebrengen en verdere vormen van samenwerking in de hand werken.

Het Belgische verhaal is genoegzaam bekend. Begonnen als unitaire staat en na veel kunst-en-vliegwerk, een resem staats hervormingen, overheveling van bevoegdheden en compromissen zitten we in een constructie die nooit in aanmerking zal komen voor een schoonheidsprijs. Ik zou het eerder een draak noemen. Het vooruitzicht op een Nederlandse confederatie is een heel ander verhaal. Met als uitgangspunt entiteiten die over zowat alles bevoegd zijn en vrij kunnen beslissen dingen samen te doen. Een toestand die ons van de Belgische smet verlost en het dichtst aanleunt bij Vlaamse onafhankelijkheid. Mochten Wallonië en Brussel als aparte landen deel willen uitmaken van die confederatie, moet dat volgens mij ook kunnen. Zelf zouden ze daar m.i. beter af mee zijn dan met andere oplossingen.

‘Het publiek is er nog niet rijp voor, maar wat vandaag ondenkbaar is kan morgen realiteit zijn,’ aldus Bart De Wever. Om te besluiten met de woorden van de vader des vaderlands Willem de Zwijger in 1580: ‘Men moet niet denken, dat er in de harten der goede inwoners van deze landen geen flinkheid meer is: maar het is ermee als met het vuur, waaraan enige tijd niets is gedaan. Als het opgepookt

wordt, zal men het weldra in laaie vlam zien; maar omgekeerd, als men er niets aan doet, merkt men al spoedig dat het uitdooft.’

Ik heb getracht met mijn plan N het vuur wat op te poken.

Prof. Matthias Storme – Gewoon hoogleraar universiteit Leuven

Vlaanderen en Nederland eengemaakt? Is dit een utopie of kan het morgen realiteit zijn? Karel Luyckx ging op zoek naar de mening van bekende Nederlanders en Vlamingen over dit heikele onderwerp. Met als resultaat enkele tientallen denkers, wetenschappers of gewone mensen die spontaan gehoor gaven aan de vermetele initiatiefnemer. Van de erevoorzitter van het

Vlaamse parlement tot gevierd cabaretier, naast geleerde professoren, een filosoferende huisvrouw, een stoere zeebonk en geprezen columnisten.

MET BIJDRAGEN VAN

**KEES MIDDELHOFF (†) - THIERRY BUTEZ - DERK JAN EPPINK -
JOOST HINTJENS - MARLIES LAMONT-BROUWERS - MIGUEL
TIMMERMANS - PAUL VAN VLIET (†) - NICOLINE VAN DER SIJS -
KELLY KEASBERRY - EDDY SERIE - PETER DEBRABANDERE -
MARINEL GERRITSEN - ANKIE GIJSEL - VIK EGGERMONT -
MATTHIAS STORME - GERARD DEN BURGER - ALEXANDER KAREL
EVRARD - KURT LAPERE - MARITA MATHIJSEN - JAN PEUMANS -
HENK HOUWAART - ELLY VAN DER SMISSEN - IEM AL BIYATI -
IGNACE LOWIE - JAN NECKERS - ULRICH VAN SPITAEEL - MARLEEN
TOLLENAERE - HANS NELIS - PHILIPPE DEGRANDE**

www.sterckendevreese.nl

Karel Luyckx (red.)

HET GROTE MIS VERSTAAN

Nadenken
over de hereniging van
de Nederlanden